

ДУСЛЫК

ОКтябрь районы ИЖТИМАГЫЙ - СЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТАБРЬСКОГО РАЙОНА.

25 октябрь, 1997 ел.
ШИМБӘ

Газета 1931 елның 9 июленән бирле чыга.

№ 121 (8133)

Баясе билгеләнгәнчә

ИРТӘГӘ - АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТЫ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРӘ КӨНӘ

Бәйрәмегез белән!

Күркөм традиция буенча октябрьнең соңгы якшәмбесендә автомобиль транспорты хезмәткәрләре көне билгеләп үтелә. Шулай ук район хакимияте, халык депутатларының район Советы сезне, хөрмәтле автотранспортчылар, һөнәри бәйрәмегез белән чын күңелдән котлый.

Бүген без сезнең коллективлар көче белән пассажир һәм йөк күчәрүләр - чимал, төзелеш материаллары, игенчелек һәм терлекчелек продукциясе ташуларының тулы күләмдә гамәлгә ашырылуын таныпбыз. Житештерү күләменә артуы, коллективларның эшчәнлек дәрәжәсе, кешеләрнең көефенең күтөрәнке булуы сезнең үз һөнәри бурычыгызны ни дәрәжәдә үтәвегезгә бәйле. Шу-

нысы куанычлы, бүгенге катлаулы заманда да сез техник дәрәжәне күтәрү, профессиональ өзерлегезне үстерү, эшкә бирелгәнлек, хезмәт дисциплинасын яхшырту, матди - техник базаны ныгыту һәм үстерү өстендә армый - талмый эшлисез һәм киләчәктә дә шуңа йөз тотарсыз дип ышанабыз.

Хөрмәтле автомобиль транспорты хезмәткәрләре! Район житекчелеге исеменнән сезгә жәмгыятәбез өчен чиксез кирәкле хезмәтегездә зур уңышлар, бәхет, сәламәтлек, игелек теллибез.

Ф.СИБАГАТУЛЛИН,
халык депутатларының район Советы рәйсе, район хакимияте башлыгы.

ГОМЕР БУЕ ЮЛДА

Шофер - иң массакүләм һәм авыр һөнәрләрдән санала. Шоферларга юл кыенлыкларын да, һава көйсезлекләрен дә күпме кичерергә туры килә бит. Бу урман ташучы шоферларга аерата кагыла. Николай Иванович Макаров гомер бую шулай эштә булса да, авырлыклардан зарланмый. Вахта машинасы баранкасы артына ул 1966 елда утырган иде. Хәзер 15 ел инде урман аланнарыннан Октябрь урман хужалыгы складлары - Норлат, Тумба яки Бутаихага агач ташый. Куәтле «КамАЗ» аның исәбендәгә 4 нче машина инде.

Хәерле юллар сезгә, Николай Иванович!
Н.АЗИЗОВ фотосында урманчылыкның Чулпан автохужалыгы шоферы Н.И.Макаров.

Безнең әңгәмә

И.Вәлиуллин:

«ДИСЦИПЛИНА - ИҢ МӨҖИМЕ»

«Безнең идарәнең нефть чыгару объектлары республиканың 6 районнда урнашкан. Әгәр дә бүген төп хезмәт күрсәтүчебез - технологик транспорт идарәсе эшенең берәр чылбырында чатаклык туса, нефть чыгару параличлана дигән сүз. Шөкер, моңа юл куелганы юк. Алай гына да түгел, тулаем идарә нефть чыгаручыларының көйле эшләвендә УТТ автотранспортчыларының өлеше бик зур»
(«Норлатнефть» НГДУсы начальнигы М.М.Хужин белән әңгәмәдән).

Райондагы иң зур автотранспорт предприятиесе булган Норлат технологик-транспорт идарәсе (УТТ) житекчесе И.Г.Вәлиуллин белән бүгенге көндә эшмәндәшчәнлектең турунда сөйләшү телгә дә шулай әңгәмәдән соң туды. Ул автотранспортчыларның һөнәри бәйрәменең туры килде.

- Исхак Гарифуллович, сез житекчелек идарәдә эшләр ничек тора?

- Заманалар катлаулы, һәр адымда түләмәчелек, акчасызлык төртөгә сугып торганда беркемгә дә җиңел булмавын ачык аңлаганга зарланьрга җыенмыйм.

Шөкер, әлегә авырлык белән булса да кыенлыкларны җиңә барабыз. Идарәнең һичкайчан эш фронтына кытлык сизмәвә дә күп нәрсә турында сөйлә. НГДУның нефть чыгаруга бәйле бөтен эше - торбалар салу, ремонтлау, төзелеш, халык күчү, йөк ташу - болар барысы да безнең идарә автотранспортчыларының якыннан катнашы белән башкарыла. Элегрәк моңа Норлат - Октябрь АТПсы техникасы тартылса, соңгы елларда аларның хезмәте тулысынча кире кагылды. Ни өчен дигәндә, УТТ үзегә дә идарәнең ав-

тотранспортка булган ихтыяжын тулы канәгатьләндерә.

- Техника саны артуга бәйләме бу, әллә аларның житештерүчәнлегә күтөрелүгәме?

- Төгесе дә, бусы да бар. Иң элек шуны әйтсәм килә: идарәнең техника паркы ел саен артуга бара. Бүгенге көндә махсус техника гына да 470 берәмлек исәпләнә. Житештерүчәнлек тө югары. Быелның 9 аенда пландагы 0,607 урынына техниканы юлга чыгару коэффициенты 0,609 тәшкил итте.

- Производство базаларының киңәюе дә аз роль уйнамыйдыр инде.

- Әйе, һичшиксез. Безнең идарәнең базалары «сигелгән». Норлаттан 70 километр ераклыкта булган Күтәмәдә дә, бер аз гына якынак Андреевкада да бар алар. Барысында да эшләнүчеләр өчен тиешле хезмәт шартлары, техника өчен ышанычлы саклау урыннары тәэмин итергә омытылабыз. Андреевкада автотранспорт өчен бер дигән гараж салып куйдык. Күтәмәдә төзелә торганын да көз азагында файдалануга бирергә ниятлибез.
(Ахыры 2 нче биттә).

Кар төшкәнчә өлгерәсе иде

«Уңыш - 97» матбугат үзәге хәбәр итә

Кичегә көнгә шикәр чөгәндә 5161 гектар майданнан казып алынды. «Игенче»дә татлы тамырны казу соңгы гектарларда бара, «Киекле», Кузнецов исемендәгә хужалыкларда да бу эш бетүгә таба инде.

Шикәр заводына безнең район хужалыкларынан 23 октябрьгә 53 мең тоннадан артыграк чимал керде. Тик соңгы бер көндә ташылганы ике мең тоннага да тулмады. Шуньсы куанычлы, соңгы вакытта чөгәндә күзгә күренеп чистарак килә башлады. «Төрнәс» хужалыгы чөгәндә сату планын 133, заводның үз ярдәмчә хужалыгы 126 процентка үтәде инде. «Кондырча»да планың өч чиреге, «Рассвет»та 70, Хафизов исемендәгә хужалыкта 67, Кузнецов исемендәгә 60 проценты тулды. Соңгы бер көндә иң күп чөгәндә дә алардан керде.

Бөртеккә калдырылган кукурузның мең гектардан артыгы җыеп алынды. Бу эшне «Таңда, сөт - май комбинатының ярдәмчә хужалыгында да төмамладылар инде. Әмма ун хужалыкта кукуруз суктыруга тотынмаганнар дияргә була өле.

Район хәбәрләре: яңалыклар, фактлар

Чөгәндә - шәһәрлеләр

Явым - төшемле көз чөгәндә җыюда зур кыенлыклар тудыра. Җәй бую үстергән, тәрбияләгән уңышын авыл хужалыгы хезмәткәре үз көче белән генә җыеп бетерә алмый. Мәнә шул чакта шәһәр халкы аңа ярдәмгә килә дә. Шулай Норлаттан да көн саен 6 - 7 автобус пассажирларын көтеп ала. Башлыча 99 нчы СПТУ укучылары, саклык банкы, салым инспекциясе, район үзәк шифаханәсе, АТП хезмәткәрләре дә актив йөри авыл кырларына. Район хезмәт һәм мәшгульлек бюросы тарафыннан оештырылган 60лап кешедән торган группа даими рәвештә иртән автобусларга төялеп Норлаттан чыгып китә. Заман чиренә әйләнгән эшсезлек проблемасына дучар ителгәннәр өчен дә, уңышы кырда калу куркынычы янаган хужалык өчен дә файдалы. Шулай ук мәктәп укучылары да елдангыча бу мөһим эштән читтә калмыйлар. Аеруча шәһәрнең 1 нче, 3 нче, 8 нче мәктәпләреннән авылларга актив йөриләр. Ә ярдәм көтүчә хужалыклар аз түгел: «Игенче» КХАсына һәр көнне 60 - 70 кеше бара, «Заветы Ильича», «Москва», «Әлмәт» хужалыклары, Кизләү, Богдашкено авыллары кырлары шәһәр ярдәмчеләрен көтеп алалар.

Транспорт белән тәэмин итүдә АТП зур өлешен күртә. Шулай ук «Норлатнефть» НГДУсы, «Татнефть - Норлатнефтеразведка» да читтә калмый.

Су килде, жылы су!

Нефтьчеләрнең яңа микрорайоны халкы жылы суга әллә ни тиенә алганы юк. Кышкы сезонда график белән биреп алалар иде дә аны, шуның белән бетә иде бу рәхәтлек. Хәер, салкын суы да вакытлап кына бирелгәндә әллә нигә өмет тө итеп булмый шул.

Быел жылы су рәхәте озаккарак сузылып дигән өметтә яши микрорайон халкы. Салкын суның краннарда даими булуы, жылылык хужалары вәгдәсе ныгыта бу ышанычны. Ә краннардан су шалдырап ага - жылы су!

Мәктәп юбилей үткәрә

Норлаттагы 2нче номерлы рус-татар мәктәп-гимназиясе шимбә көнне район мәданият йортында үзенең 60 еллык юбилеен үткәргә җыела.

Бай тарихы, гүзәл традицияләре булган уку йорты бу көнне үткән, киләчәк турунда эчкерсез сөйләшү алып барачак. Бәйрәмдә мәктәпне төрле елларда төмамлаган укучылар да тансык кунак булырлар дип көтелә.

Игътибар: эзлибез

Район эчке эшләр бүлегенә уголовный розыск бүлегә гражданның билгесез ир-ат мәете шәхесен фотография аша ачыкларга булышуын сорый. Яше 35 - 45 чама-сы, урта буйлы, аксыл кыска чәчле. Быелның мартында Вахитов урамындагы йорт подвалында табылган иде. Хәбәр итү өчен телефоннар: 2 - 12 - 32, 2 - 19 - 02, 2 - 11 - 25 яки 02 аша дежур частькә.

ЮЛЛАРЫГЫЗ ИМИН БУЛСЫН!

И. Вәлиуллин:

«ДИСЦИПЛИНА - ИҢ МӨҢИМЕ»

(Ахыры. Башы 1 нче биттә).

Озакламый бишенче колонна автотранспортчылары да техникаларын зур, жылы гаражга куя башлаячаклар.

Быел файдалануга тапшырылган техник хезмәт күрсәтү станциясе дә идарә өчен зур казаныш булды. Техниканы рациональ файдалану, аның гомерен озайту, шул ук вакытта автотранспортчыларның хезмәтен жиңеләйтү өчен бер дигән ул.

- Гомумән, тезү, яңарту, уңайлыklar тудыру юнәлешендә һәрдаим эшлибез. Иң мөһиме, житкелгәбез, аерым алганда НГДУ начальнигы М.М.Хужин, баш инженер Р.Ә.Сафиуллинның ярдәмен тоябыз.

- Сөз торак төзисез бит өле бугай?

- Әйе. Бүгенге көндә 18 фатирлы йорт төзеп ятабыз. Үз кешеләребез өчен булачак бу корылманы ел азагында файдалануга бирергә

ниятлибез.

- Исхак Гарифуллович, УТТ шөһәрләр теленә «дисбат» буларак көргән. Кырыс дисциплина, кадрларга карата катгый таләпләр куела диләр сөздә. Бу сүзләр ни дәрәжәдә дөреслеккә туры килә?

- Бәлки халык арасында андый фикерләр йери дә дер... Мин моңа үпкәләмим. Ә хезмәт дисциплинасына килгәндә, чыннан да, бездә эшләүче һәр кешегә таләпләрнең катгыйлары куела. Тәүлекнең 8-10, кайчак аннан да күбрәк вакытын зур һәм вак трассаларда йөрөп үткөрүче кешенә башы һәрчак аек, акылы якты булырга тиеш. Шунсыз ни производство заданиеләрен үтәү, ни башка төрле бурычларны чышү мөмкин түгел.

- Сөздән китүчеләр күпме?

- Юк дәрәжәсендә. Бездә соңгы елларда кадрларның 96 проценты даими кадрлар.

- Бәйрәм уңаеннан

аларның «иң - иңнәрен» дә барлагыз инде.

- Булдыкы, белемле кадрлар күп бездә. Баш белгечләр - Хәлил Салахов, Валентина Кирилова, Алевтина Ишмуллина, Минзилә Хәмидуллина, Фәнис Галимжанов, Владимир Черкасов, эксплуатация бүлегенә начальнигы Әгдәс Гыйматдинов, колонна начальниклары Әгзәм Әфләтунов, Рәис Хәмитов, Рәшит Шәрипов, Сәрдәр Хәсәнов, Нәгыйм Закиров, мастерской мөдире Габделхак Вәлиуллин, ремонт участогы начальнигы Рамил Хәйбуллин, техник хезмәт күрсәтү бүлегенә житәкчесе Геннадий Шпак кебекләр, безнеке кебек катлаулы производство процессы белән оста житәкчеләк ителәр.

Кранчы Габделхак Мөхөтдинов, экскаваторчы Анатолий Калужков, экскаваторчы Эдуард Булатов, эретеп ябыштыручы Владимир Борзов, автобус шофер

ры Владимир Львов, КамАЗчы Валерий Мелихов, тракторчы Михаил Илюшкин коллективыбыз горурлыгы булырлык кешеләр. Соңгы икесе быел шеф хужалыгыбыз - «Алга» КХА-на да саллы ярдәм күрсәттеләр. Валерий иң күп ашык ташучы буларак танылса, Михаил өлеге хужалыкта бер үзе шактый мөйдәндә жирне тунга сөрдә.

- Исхак Гарифуллович, бәйрәм алдыннан автотранспортчыларга нинди теләкләр төләр идергез?

- Иң элек - сәламәтлек, тынычлык, хәвефсез һәм әлбәттә инде, имин юллар. Районның барлык автотранспортчыларына да чын күңеләнән шундый теләкләр юллыйм. Бәйрәм белән!

Әңгәмәдәш - Р.ГИНЯЕВА.

ЮЛЛАРДА ЕЛЛАР САНАП

Николай

Даниловичның хезмәт биографиясе Норлат - Октябрь АТПсы белән тыгыз бәйләнгән. 1962 нче елда хәрби хезмәттән кайтып, ничек бирегә килеп урнашкан булса, бүген дә һаман шунда эшли. Башта «ЗИС» ны йөртте. Предприятиегә кайткан әржәле беренче «КамАЗ» руле артына төгә булып утыручы кеше дә Шпаров иде. Бик үз итте бу техниканы Николай. Инде менә өченче «КамАЗ» үзе белән үк искереп «картаеп» килә. Николай гына үзен олыгайган санамый. һамандәлеккегә үк энергияле, тырышул. Машинасына утырып, юлга чыгып чыттеме - иңнәренә канат куйгандай, яшәргәндәй сизә: тасмадай сузылган юл һаман алга чакырып тора үзен. Хәер, хәзәр генә шулай. Әлгерәк... Жәйге, көзгә чорда еш кына район хужалыкларының иң чыткәләрәненә - «Алга», «Комбайн»га жибереләр иде аны. Дамба да салынмаган, сикәлтәле, юл уңаенда бөтен авылга да «кереп - чыга» торган юлларда аз иза чиктеме? Әмма яшьли сайлаган һөнәрен чын күңелдән яраткан Шпаров ничкайчан һичинди рейсны кире какканы булмады. Шушы хужалыклардан элеваторга, шикәр заводына өчәр рейс йөк китергәнә булды. Ә ерак рейсларга күпме йөрдә тагын: Белоруссия дә калмады, Украина да... Кирәк булганда, Чернобыльдә аварияне ликвидацияләүдә дә катнашты хәтта. Шушы елларда үткән юлларын, күчәргән йөген чутка салсаң... Фамилиясе исә һәрчак алдыңгылар исемлегендә булды.

- Ничкайчан беренче булырга омтылмадым. Бары үземә тапшырылган эшне тел - теш тидермәслек итеп башкару гына иде уемда, - ди ул үзе бу жәһәттән. Хәер, сугыш чоры баласы булган, яшьлегенә дә шуннан соңгы авыр елларга туры килгән кешеләре

нең байтагына хас сыйфат бу. Эшләргә кирәк, эшләүдән туктаса, әлләнинди коточкыч нәрсә булыр кебек тоела аңа. Хәтта өжрә өллә ни зур булмаганда да.

Өнә, быел да июль уртасында үзен предприятиедән «Әлмәт» КХАсына командировкага жибергән тә «Яшьрәк-ләр барсын» яисә «Ничә ай хезмәт хақы алганым юк» дип киреләнеп маташмады: «КамАЗ»ын карады - көйләдә дә эшкә кереште. Хезмәттәше Рәстәм Гарифуллин белән куна - төнә эшләделәр авылда. Терлек азыгы хәзәрләүдә катнаштылар башта, аннан уракта. Хужалыктагы ике һәм АТПның шул ике «КамАЗ»ы комбайннардан ашыккыны ыңдыр табагына ташып өлгертте. Вақыт белән санашмадылар инде. Норлатка да буш килеш кайтканары булмады: ашыккыны элеваторга дип тә төйи торган иделәр. Күпме центнер ашык ташулары белән кызыксыну башларына да килмәдә хәтта. Соңрак, урак нәтижеләрен чыгара башлагач мөгьлум булды: районда урак чорында иң күп ашык ташучы кеше Николай Шпаров булган. Гарифуллинның да нәтижеләре азга гына кайтыш иде.

- Елдагыча эшләдек, - ди Николай Данилович моны өллә ни зур фидакарлыкка санамыйча - Икмәк язмышы без, өлкәннәр өчен бик кыйммәт булганга, урак чорында жыйнаклану, житезлегенә, шул ук вакытта жаваплылыгыңны арттыру табигый нәрсә.

Әйе, нәкъ менә шул сәбәпле «Озын берлек» эзләп, күбрәк акча эшли торган предприятиегә эшкә күчәргәдә һичкайчан теләге булмый Николай Даниловичның. Югыйсә, аның кебек даны алдан йери торган шоферлар күп түгел районда. «Кайда да эшләп ашарга инде», дип АТПда берөзлексез 35 ел эшләде. Алай гына түгел, улы Алексейны да үз янына шофер итеп урнаштырды. Әмма яшьләр башка төрле шул инде: ДРСУга күчте Алексей.

... Без Шпаров белән АТПда очраштык. Әлмәттән шикәр заводына жомга килгәч, үз предприятиесенә дә кереп чыгарга ниятләгән Николай. Ачык йөзле, ихлас күңелле бу кеше белән кыска вакыт аралашу да күңелдә матур төзсир калдырды: алдыбызда тырыш, жир кимертпәп эшләүче һәм киләчәктә дә эшләргә сәләтле кеше. Ул ашыкты: алда юллар көтә иде аны.

Р.ГИНЯЕВА, октябрь, 1997 ел.

Бәйрәмен белән, эти!

Иртөгә әтием Сәлихжан Зыятдиновның икеләтә һөнәри бәйрәме - автомобильчеләр көне һәм аның бу һөнәренә сайлавына 20 ел тулу датасы.

Училищени төмамлаганнан соң ул Лениногорск шөһәрәндә эшли башлый. Шуннан бирле аның тормышы гел юллар белән бәйлә. 10 ел инде әтием НУРБда эшли, 9 ел иске генә автобусны йөртте. Әйдә без беркайчан аның авыр шофер һөнәренән зарланганын ишетмәдек, артык көн ремонтта торырга да яратмый ул. Менә, ниһаять, 1 ел элек аңа яңа «Газель» бирделәр. Янә - ерак юллар, төрле шөһәрләр, командировкада ул 5 - бшар көн була. Ә без, билгеле инде, аны сагынып көтеп алабыз, уңышлы әйләнеп кайтуына куанабыз.

Кадрерә әтиемне һәм аның дусларын һөнәри бәйрәмнәре белән котлап, сәламәтлек, уңышлар һәм бәхетле юллар теллим!

Эльмира ЗЫЯТДИНОВА.

ЙӨКНЕ АЛАР ДА КҮЧЕРӘ

Автотранспортчыларның хезмәте тимер юлчыларныкы белән тыгыз бәйләнгән. Тимер юл буйлап кайтучы йөкне күчерү иң элек автотранспортчылар жылкәсенә төшә бит. Шуңа да мин автотранспорт хезмәткәрләренә иң элек уяулык, уңышлар һәм хәерле юллар теллим. Сау - сәламәт, имин булсын аларның һәркайсы.

Л.ГАЗИЗУЛЛИНА,

Норлат тимер юл станциясе начальнигы.

Уңган кешенә тырышлыгы йортыннан, ихатасыннан күренә, диләр бит. Шулай дигәндә Андреевқада Николай Капитоновны күздә тоталар. Үрнәк хужа ул: бер дигән, авыл күрке булырлык йорт салып ята. Николай Петровичның гаиләсендә дә тәртип: хатыны - фельдшер - акушерлык пункты мөдире Ирина Ивановна белән

тату гомер кичереп, балалар үстерәләр.

Н.Капитоновның эше дә көйле бара. Шикәр заводы ярдәмче хужалыгында иң булдыкы механизаторларның берсе ул. «КамАЗ»ы белән нинди генә рейслар башкарырга туры килсә дә Николай Петрович аларның берсендә дә сынатмый. Машинасы да, хужасы кебек үк тәртиптә, каралган.

Рәсемдә: Н.КАПИТОНОВ.

ШОФЕРЛАР ҺӘМ МАШИНАЛАР ТУРЫНДА

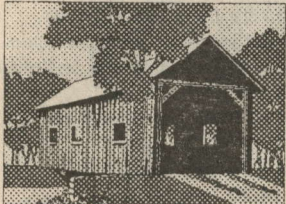
Тизлекне арттырсаң, ыштаныңны сал...

Берләшкән гарәп Әмирлегендә юл йөрү кагыйдәләрен бозган (тизлекне арттырган яки кызыл утка барып кергән өчен) автомобильчеләргә жөзәны көчәйтергә карар кылганнар. Хәзәр андыйлар мөйдәндә халык алдында 50 тапкыр камчы белән суктырылачак һәм аннан соң 10 тәүлек төрмәдә утырып чыгачак.

Машина житештерү проектлары

Русия предприятиеләрендә чит ил автомобильләрен жүю популярлаша бара. 1997 ел уртасында Алабуга автозаводы ай саен 500 «Шевроле» чыгаруны планлаштырды. Ике елдан соң ел саен 50 мең «Джил» чыгарыла башлаячак, аларның һәрберсе 24 мең доллар торачак.

Жәудәт Камалов

төшкән халыкны иң тө-
жел нәрсәләр белән
тәмин итеп торды. Аяк
киемнәре тегә, киез
итек баса иделәр.
Шкаф - шифоньерлар,
комодлар, урындыклар
кебек халыкка кирәк

ра. Жегәрлеге елына
бер миллион данәлек
кирпеч заводы төзелде
(1973). Терлекчеләк өчен
11 таш бина корылды.
Техника саклау өчен ав-
тотранспорт гаражы, ре-
монт базасы мастерское

узарга кирәк. Беренче
империалистик сугыш-
та катнашучылар авыл-
да күп була. Хөснетди-
нов Шакиржан, Йосы-
пов Закир, Гыйрфанов
Исмәгыйль, Мингали-
мов Мирзасәлих, На-

Кычышканлы авылы

шарихыннан

(Девамы. Башы 119-
120 саннарда).

1950 елда мәктәп 7 ел-
лык, 1959 елда 8 еллык,
1986 елда урта мәктәп
итеп зурайтылды. Мәк-
тәп директоры булып
озак еллар Яруллин За-
мир Ярулла улы булган
көчән һәм сәләтен бир-
реп эшләде. 1989 - 97
елларда үз авылында
укуп 117 бала урта бе-
лем алды.

1970 елга авылдан 40
югары белемле бел-
гечләр чыкты. 52 егет
һәм кыз төрле урта ма-
хус белем алдылар.

Авыл халкының хужа-
лыктагы төп эш төрләрә
- кырчылык һәм терлек-
челек, өлешчә умарта-
чылык. Туфрактар күбе-
сенчә урман асты - көлсү
булганлыктан, унды-
рышлы кара туфрактар
таләпчән бәрәңге, ка-
рабодай, тары кебек
культуралар игелми.

Бөртекчеләрнең дә
уңышы зур түгел. Соңгы
елларда алдынгы агро-
технология алымнарын-
нан файдалану, жирне
һәм минераль ашлама-
ларны дөрес куллану
нәтижәсендә бөртек-
челәрнең, шикәр чөгән-
деренең уңышы күтә-
релде.

40 - 60 елларда авыл-
да промысел артеле
яшәп килде. Ул сугыш
елларында хәерчелеккә

нәрсәләргә житеш-
терәләр, чагыштырма-
ча арзан баягә такта,
әзерләгән утын саталар
иде. Кызганычка кар-
шы, Н.С.Хрущевның
реформаторлык эшчән-
легенә нәтижәсендә бу
кирәкле хужалык тарма-
гы юк ителде. Артель
белән озак еллар дева-
мында Галиуллин Исхак
Галиуллы улы, сугышта
катнашучылар, сугыш
инвалиды Садыков
Әгъләм Фәтхетдин улы
һәм Мусин Гәрәй Ибра-
һим улы намуз белән
житәкчелек иттеләр.

Авыр елларда авыл
халкының мөнфәгатен
кайгыртып соңгы көн-
нәренә кадәр авыл Со-
веты рәисе булып яр-
дәмчел, киң күңелле
Нурғалиев Фаик Нур-
ғали улы эшләде.

«Татарстан» күмәк
хужалыгы рәисе булып
Билданов Замир Шамиль
улы (1965 - 1987) һәм
Нурғалиев Жәудәт Заһит
улы (1987 - 1996)
эшләгән елларда капи-
таль төзелеш эшләрә
киң қолач ала, хужалык-
ның материал нигезе
ныгый, авыл халкының
яшәу шартлары яхшы-

аякка басты, минераль
ашламалар һәм фураж
саклар өчен амбар, ор-
лык киптергеч, ике зур
ябык ыңдыр табагы бул-
дырылды. Ике катлы таш
идарә бинасы (1982),
150 урынлы ике катлы
таш урта мәктәп бинасы
(1985), 200 урынлы ике
катлы таш мәдәният йор-
ты һәм китапханә (1989),
мәдрәсә һәм таш мәчет
(1995) биналары күтә-
релделәр.

Авыл халкы торақ
өйләрен кирпечтән сала
башлады. 1987 - 96 ел-
ларда 32 хужалык кир-
печ өй салды. 1988 елда
эшләп төмамланган
сууткәргеч халык тормы-
шын кискен яхшыртты,
жиңеләйтте. 1996 елда
Норлат - Әлмәт - Базар-
лы Матак - Мурзиха трас-
сасына чыга торган 7 чак-
рымлы юл асфальтлан-
ды. Газ кертү эшләрә
девам итә.

Халык мөнфәгате һәм
культурасын үстерү ту-
рында кайгыртучанлык
күрсәтү нәтижәсендә
соңгы 10 елда яшь-
ләрнең авылдан шәһәр-
гә китүе тукталды.

Артка әйләнеп кайтып
булса да шуны әйтеп

сыйбуллин Минневәли,
Яруллин Сәлимгәрәй,
Моталиров Зәкиуллы
һәм башкалар сугыш-
тан жирне крестианнар-
га бүлеп бирү, сугыш-
ны бетерү идеяләргә
белән сугарылып кай-
талар. Гражданныр су-
гышы башлану белән
яңа сугышка китеп,
төрле фронтларда, Кол-
чак, Деникин, Дутов,
Махно һәм башкалар-
ның гаскәрләргә, Тө-
рекстанда басмачылар
белән көрәшәләр.

Харләмов Ибраһим,
Хөсәенов Кәлимулла 25
нче В.И.Чапаев дивизи-
ясендә, ә Насыбуллин
Минневәли, Зарипов
Сәхипзада 28 нче
В.М.Азин дивизи-
ясендә сугышалар.

Революция алдынан
һәм анардан соң Кы-
зыл армиянең егете, Казан-
да гаскәри частьләргә
берсендә комиссар бул-
ган Жиһангир Рәжәп
улы Рәжәпов (1893 -
1919) авылга берничә
мәртәбә кайтып крес-
тианнар белән митинг-
лар үткәрә, аларга вла-
стың эшче - крестиан-
нар кулына күчүе, жир-
нең крестианнарға
бүленеп бирелүе, су-
гышны бетерү турында,
кулакларга каршы
көрәшкә чакырып ял-
кынлы речләр сөйлә.

(Девамы бар).

КОТЛЫЙБЫЗ!

Норлат шәһәрәндә яшәүче туга-
ныбыз Әгдәс Гыймәтдиновны ту-
ган көне белән котлыйбыз. Нык
исәнлек, тигез тату тормыш тели-
без.

Киң күңелле, кешелекчеләгән
өчен без сине яратабыз, бергә,
бергә яшәргә ходай язсын.
Летфуллиннар.

Норлатта яшәүче кадрлар әнибездә
Разыя Гомәр кызы Фәйзетдинованы
туган көне белән кайнар котлыйбыз.
Аңа исәнлек - саулык, кәеф көрле-
ге, жан тынычлыгы телибез.
Сәламәт бул, гел шат яшә,
Бәхет кунсын күңеләң түренә.
Барыбызга канат, терек булың,
Талмый атла гомәр үренә.
Улы, кызы, килене һәм Фөнис.

Белдерүләр

САТАБЫЗ

Әйбәт хәлдәгә ВАЗ - 2106. Адрес: К.Маркс проспекты,
9 - 18.

65 мең км. юл үткән, әйбәт хәлдәгә ВАЗ - 21013.
Тел.: 5 - 28 - 60.

1988 елгы ВАЗ - 2108. Адрес: Советская ур., 189 - 33,
тел.: 65 - 8 - 31.

1988 елгы ВАЗ - 2108. Жиңүнең 50 еллыгы микрорай-
оны, 2 - 9. Тел.: 65 - 8 - 38.

ВАЗ - 2105. Каравыл Тавында (кирпеч заводы) Ман-
дрейкинга мөрәжәгать итәргә.

«Урал» мотоциклы, «Муравей» мотороллеры.
Тел.: 2 - 25 - 88 (эш), 5 - 28 - 69 (өй).

Беренче комплекттагы «Москвич - 412» двигателе
һәм башка запас частьләр. Тел.: 2 - 21 - 98.

1980 елгы ВАЗ - 2103. Тел.: 5 - 18 - 17.

Жиңгел автомобиль өчен кулланышта булган так-
кыч. Тел.: 5 - 22 - 67.

Капиталь ремонттан соң ПАЗ - 672 автобусы,
кыйммәт түгел. Тел.: 2 - 34 - 42.

ТӨРЛЕСЕННӘН

1 бүлмәле фатирны өстәмә түләп 3 бүлмәле
алыштырабыз (шикәр заводы һәм Кормыштан
төхдәм итмәскә). Адрес: Дружба ур., 70 - 5. Тел.: 5 - 21
- 53, 17 сәг.тән соң.

Яруллин Ришат Галимханович исеменә документлар та-
бучынын (техпаспорт, машина йөрту таныклыгы) бүлгә
бәрабәрәнә түбәндәгә адрес буенча иясенә кайтару-
сорыйбыз: Завод ур., 9 - 11.

Предприятие, бюджет оешмалары, жирле үзидарә
Советлары житәкчеләрнең газета - журналларга
язылуны 1997 елның 1 ноябренә кадәр төгәлләүләрен
сорыйбыз.

Район элемтә узелы администрациясе.

Яшь гаилә яшәп тору өчен барлык уңайлыклары
булган 2 бүлмәле фатир эзли. Тел.: 5 - 17 - 99.

Октябрь районы МПП ЖКХ сына ашыгыч рәвештә
4, 5 разрядлы газ һәм электр белән эретеп ябышты-
ручылар кирәк. Торак бирелә, түләү - штат расписа-
ниесе буенча. Тел.: 2 - 10 - 98, 2 - 21 - 71.

Ашыгыч рәвештә яңа планировкалы 2 бүлмәле
фатир сатып алам (шикәр заводыннан төхдәм
итмәскә). Тел.: 5 - 16 - 81 (18 сәг.тән соң), 2 - 22 - 51
(эшнеке).

Арзан баягә сыйфатлы итеп йортлар, гаражлар
төзибез. Тел.: 5 - 16 - 25, Нәжип.

Идел Буе региональ наркология үзәге

Алкогольгә бәйләлектән һәм төмәкә тартудан бер
сеанста кодлаштыру. Табиб М.Б.Багрянцев.

Бездә генә!

Тулы анонимлык. Индивидуаль якин килү. Дөвалау
барышында пациентның туганнарына да
катнашырга рөхсәт ителә. Белешмә бирелә.
Консультация, өңгәмә, кодлаштырудан соң күзөтү
һәм ярдәм - бушлай!

Язылу һәм өңгәмә дөвалау көнне, жомга
көннәрендә, 7 ноябрьдә көндөзгә сәгать 2дә район
мәдәният йорты бинасында уздырыла.

РФ сәламәтлек саклау министрлыгынан 1995 елның
16 гыйнварында бирелгән № 00164 - 30 лицензия.

БАШ МӨХӘРРИР Р.Ф.ЖАМАЛИЕВ.

МӨХӘРРИР С.Н.ХӘЙРУЛЛИНА.

СЕЗНЕҢ ТАБИБЫГЫЗ

Соңгы вакытта безнең редакциягә үләннәрдән
әзерләнгән «Наркодел» шифалы чәе турында яз-
уыбызны үтенеп күпләр мөрәжәгать итәләр. Ул
алкогольне күпләп кулланучыларда яшел еланнан
баш тарту яки аны кискен кыскарту бирергә мөмкин.
Аның турында сөйләүләрен үтенеп без «Маги -
фарма» наркологик фирмасының баш табибы
В.И.ЧЕРНЫШОВКА мөрәжәгать иттек.

Үз сүземне мин бер хаттан өзек китереп баш-
ламакчы булам: «Сезгә Анапа шәһәрәннән А.Яза.
Безгә булышуыгыз өчен зур рәхмәтлемен. Улым
1992 елның гыйнварыннан чәй эчә башлады,
аракы эчүне ташлады, үз - үзен тыныч тот-
та, гаиләсә белән мөнәсәбәтә дә яхшырды». Без-
нең фирма адресына шундый хатлар күпләп
килеләр.

«Наркодел» нидән гыйбарәт соң? Бу - элек -
электән борынгы Русьта эчүчеләккә каршы кул-
ланыла торган халык рецептларына нигезләнгән
үлән чәе. Аның составына Русиянең экологик
чиста районнарында үсә торган үләннәр керә.
«Наркодел» тәэсире астында авыруларда спирт-
лы эчемлекләргә тартылу бетә, аларга карата
битарафлык тотта. Кайчак ул шул дәрәжәгә житә
ки, кешенең кулы рюмкага үрелгәндә дә ул аны
эчә алмый. «Наркодел»ның уникаль үзенчәлеге
нәкъ шуннан гыйбарәт тө. Әмма чәйнең тагы бер
кыйммәтле сыйфаты бар. Ул кара эчү белән
эчкән, әмма үзләрен эчкәчә дип санамаган һәм
шул сәбәплә дөваландан баш тарткан кешеләргә

дә уңыш китерә. Мондый очракта әлегә кешенең
туганнары «Наркодел»ны нинди дә булса сыек
блюдага аның ризалыгы - теләгеннән башка
салалар. Өстәвенә «Наркодел» алкоголь кул-
ландан туган агрессивлыкны да киметә, бу да
мөһим.

«Наркодел»ны озак вакыт, ким дигәндә бер ел
девамында төүлеккә бер тапкыр кулланырга
кирәк. Ул зиянсыз, ашказаны һәм уникаль эчәк
язвасын дөвалауга булыша, багыр функци-
яләрен нормальләштерә.

Туганнары һәм танышлары бездән чәйне эчүче
кешенең үзеннән башка алып та куллана алалар,
кирәк чакта безнең фирма белгечләргә белән
киңәшәргә онытмасыннар. 1 төргәк чәй 20 көн
кабул итәргә житә.

Сүзсөзбездә йомгаллап, чәйнең зиянсыз, гиги-
еник сертификатка ия булуын әйтсәбез килә.
Аны күптөрле авырулардан интеккән, шул
сәбәптән ниндидер дөвалау методлары кире
кагылган кешеләр дә куллана алалар.

Чәйне «МАГИ - ФАРМА» фирмасында яки аның
региональ вәкиллеге сатып алырга мөмкин,
анда безнең фирманың таныклыгы булуы шарт.

Түләү юлы белән чәй жиберелми. Норлатта
«Наркодел» чәен 27 октябрь көнне район мәдәният
йортында 11 сәгатьтән 13 сәгатькә кадәр алыр-
га мөмкин. Лицензия номеры 000102, Мәскәү
шәһәрнең фармацевтика департаменты тарафын-
нан 28.09.95 елда бирелгән.

Учредительләр: Октябрь район хакимияте
һәм редакциянең хезмәт коллективы.

"Дуслык" район газетасы атнаың чәршәмбе,
жомга, шимбә көннәрендә чыга,
рус һәм чуваш телләренә тәржемә ителә.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Норлат шәһәре, Карл Маркс
урамы, 19.

Телефоннар: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм жаваплы сәркәтип - 2-
18-67, авыл хужалыгы бүлгә - 2-22-51, Советлар, хатлар һәм жәмәгать оешмалары
тормышы, чуваш теленә тәржемә буенча мөхәррир - 2-10-44, рус теленә тәржемә буенча
мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия,реклама бүлгә, фотокорреспондент - 2-15-63.

Газета Татарстан
Республикасының мәгълүмат һәм
матбугат Министрлыгында 34 нче
номерлы таныклык белән төркөлдә.